

Pwyllgor :	Y PWYLLGOR SAFONAU
Dyddiad :	22 Chwefror 2021
Teitl :	Honiadau yn erbyn aelodau
Awdur :	Uwch Gyfreithiwr (Corfforaethol)
Pwrpas :	Er gwybodaeth

1. Cefndir

Pwrpas yr adroddiad hwn yw cyflwyno gwybodaeth i'r Pwyllgor am benderfyniadau'r Ombwdsmon ar gwynion ffurfiol yn erbyn aelodau.

2. Penderfyniadau

Derbyniwyd y penderfyniadau canlynol oddi wrth yr Ombwdsmon ers yr adroddiad diwethaf.

2.1 Cwyn Rhif 202002320 a 202002705

Cwyn yn erbyn cynghorydd tref gan gyd-gynghorydd ei fod wedi methu a dangos parch tuag ato ef a'i deulu a'i fod wedi ei fwlio.

Penderfynodd yr Ombwdsmon beidio ymchwilio. Er bod yr aelod wedi darparu llawer o wybodaeth am ei gŵyn, nid oedd wedi cyflwyno unrhyw dystiolaeth uniongyrchol fod y cynghorydd wedi torri'r Cod Ymddygiad.

2.2 Cwyn Rhif 202002837

Cwyn bod cynghorydd cymuned, yn ystod cyfarfod o'r cyngor dros Zoom, wedi torri'r cod drwy ei ymddygiad tuag at yr achwynydd fel aelod o'r cyhoedd, a thuag at gynghorydd arall.

Penderfynodd yr Ombwdsmon beidio ymchwilio. Nid oedd yr achwynydd wedi cyflwyno dystiolaeth ddigonol i gefnogi'r gŵyn. Serch hynny hyd yn oed pe bai dystiolaeth uniongyrchol i gefnogi'r gŵyn, nid oedd wedi ei berswadio y byddai'r mater yn cwrdd â'r prawf dau gam.

Mewn perthynas â'r ymddygiad tuag at yr aelod arall, roedd gwahaniaeth clir rhwng cymryd rhan gadarn mewn dadl a chymryd rhan mewn ymosodiadau personol ar unigolion. Nid oedd wedi ei berswadio bod yr ymddygiad mor ormodol fel ei fod yn gyfystyr ag ymosodiad personol a allai fod yn gyfystyr â thorri'r Cod Ymddygiad.

Mewn perthynas â'r ymddygiad tuag at yr achwynydd, nid oedd yr Ombwdsmon yn cymeradwyo'r sylwadau a byddai'n ystyried ystumiau o'r fath yn anghwrtais, ac roedd yn atgoffa'r Cynghorydd o'i rwymedigaethau o dan y Cod Ymddygiad a sut y gallai theatreg o'r

fath yn ystod cyfarfodydd cyhoeddus gael ei ddehongli gan aelodau o'r cyhoedd y mae'n eu cynrychioli. Serch hynny, hyd yn oed pe bai tystiolaeth uniongyrchol i gefnogi'r gŵyn, nid oedd wedi ei berswadio y byddai'r digwyddiad hwn, ar ei ben ei hun, yn cwrdd â phrawf budd cyhoeddus yr Ombwdsmon ar gyfer ymchwiliad.

3. Dadansoddiad o'r Cwynion

Isod ceir dadansoddiad o natur y cwynion y cafwyd penderfyniad arnynt hyd yn hyn eleni (2020/21):

Aelod y gwnaed y gŵyn yn ei (h)erbyn	
Aelod o gyngor cymuned	4
Aelod o Gyngor Gwynedd	1
Aelod o Gyngor Gwynedd a chyngor cymuned	2
Natur yr achwynydd	
Cynghorydd	4
Aelod o'r cyhoedd	2
Swyddog	1
Natur yr honiad	
Ymddygiad cyffredinol	7
Datgan Buddiant	0
Ymddygiad cyffredinol a Datgan Buddiant	0
Canlyniad	
Dim ymchwiliad	6
Ymchwiliad – dim tystiolaeth o dorri'r Cod Ymddygiad	0
Ymchwiliad –dim camau pellach	1
Ymchwiliad - cyfeirio at y Pwyllgor Safonau	0
Ymchwiliad - cyfeirio at Banel Dyfarnu Cymru	0

4. Achosion Agored

4.1 Mae'r sefyllfa o safbwynt achosion eraill fel a ganlyn:

- **Ombwdsmon yn ystyried os dylai ymchwilio** **6**
- **Ombwdsmon yn cynnal ymchwiliad** **3**

5. Argymhelliad

5.1 Gofynnir i'r Pwyllgor nodi'r wybodaeth